

Uredništvo in upravništvo:

Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.

Čekovni račun šte. 14.398. (KDZ)

Oglas:

Reklamacije za list so poštnine proste.

Letnik VIII., štev. 33.

*Četrtekova »Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:*

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetsko-delavske zveze.
Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

Ker ima delavstvo tako majhen tisk in je še ta razcepljen, se premlevajo manj važna vprašanja, za važnejša in najvažnejša vprašanja pa ni prostora. Posledica tega je, da se delavstvo o teh vprašanjih poučuje iz — kapitalističnega tiska. Spretno sodelovanje demagogskega tiska, ki se izdaja za delavskega, še bolj utruje med delavstvom mnenje, da je kapitalistična rešitev dotičnih problemov edino mogoča in torej tudi pametna. Tako spretno sodelovanje demagogov s kapitalisti pa se ne vidi samo v tisku, temveč tudi v organizacijah. Mnogo je žoltih organizacij in mnogo je takih, ki se izdajajo za rdeče, pa so žolte. Hote ali nehotе, vede ali nevede, to je postransko! Vseeno je, če dela kakšna organizacija proti delavstvu iz hudobnega namena ali iz malomarnosti ali iz nevednosti, škodljiva je vsaka, ki dela proti delavstvu.

Železničarji imajo pri nas razen izrazitih žoltih organizacij tudi Zvezo železničarjev Jugoslavije, ki hoče biti razredna delavska organizacija. Ta organizacija se je postavila za komercializacijo državnih železnic. Ker je to storila brez potrebne javne diskusije, ne bo mogla trditi, da je to storila po želji železničarjev. Tudi se ne bo mogla izgovarjati, da se železničarji premalo zanimajo za taka vprašanja, kajti organizacije imamo zato, da vzbujajo zanimanje, ne pa da se skrivajo za nezanimanje.

V vodstvu te organizacije so lahko požrtvovalni ljudje, ki so že marsikaj pretrpeli. Lahko da so tam tudi zelo razumni sodrugi, ki daleč prekašajo druge železničarje po svoji inteligenci. Lahko da so tudi mnogo bolj pridni kakor drugi. A če bi vse to res bili, vendar jim ne priznamo in ne moremo priznati nezmotljivosti, ampak zahtevamo, da o tako važnih vprašanjih ne odločujejo sami, temveč da vprašajo za mnenje vse železničarje, razen teh pa tudi vse druge delavce, kajti vprašanje komercializacije železnic ni samo železničarsko strokovno vprašanje, ampak se dotika življenjskih interesov vse družbe in je zelo važno politično vprašanje.

Že 6. avgusta je »Napreč« priobčil poziv, naj se skliče čim prej splošna delavska konferenca o tem vprašanju. Na ta poziv ni prejela strokovna sekcija železničarjev KDZ nobenega odgovora. Šele danes 15. septembra je prejela naša stranka vabilo od Zveze železničarjev Jugoslavije na konferenco dne 18. septembra ob 8. uri pri Lloydu na Sv. Petra cesti v Ljubljani. Iz

imenika povabljenih organizacij pa je razvidno, da ni povabljena niti železničarska sekcija KDZ, niti rudarska sekcija KDZ, ki je poziv sopolpisala, niti KDZ kot centrala naših strokovnih sekcij, iz česar se vidi, da je Zveza železničarjev Jugoslavije bodisi poziv v »Napreju« sploh prezrla, ali pa ga je hotela prezreti, kar bi oboje kazalo na neresnost. Neresno je tudi, da se konferenca sklicuje na tako kratek rok. Vabilo ima sicer opombo, ki ta rok opravičuje: »Rok je sicer kratek, priznavamo; a ni več časa za odlagati, ker je 25. septembra že anketa v Belgradu.« Ta opomba je važna, vendar pa bi bila še bolj potrebna opravičba, zakaj se konferenca ni sklicala že prej, n. pr. spomladi, ali pa vsaj na poziv v »Napreju«. Ali je morebiti namen nasuti delavstvu samo nekaj peska v oči? To bi bilo spričo važnosti komercializacije le prehuda obdolžitev. V Zvezi železničarjev Jugoslavije, ki je največja strokovna organizacija pri nas, je mnogo razsodnih sodrugov in vodstvo to ve!

Komercializacija železnic ima — po do zdaj znanem načrtu — namen ogoljufati predvsem državo. Ves inventar odstopi država novi družbi, po vrhu bo plačevala sama vse dosedanje pokojnine in tudi pokojnine onim, ki bodo upokojeni v prihodnjih 10 letih. Že s tem je dar države ogromen, vendar pa bo dajala država skozi 10 let še vsako leto 50 milijonov Din novi družbi kot obratni kapital. Ves ta bogati dar daje država zastoni, popolnoma zastoni. Kajti določba, da dobi čisti dobiček država, ne pomeni prav nič, ker dobička ne bo. »Dobri gospodarji« znajo delati bilance take, kakor je za njihovo gospodarstvo prav.

Kontrolo nad upravo železnic nameravajo izročiti zastopnikom državne Hipotekarne banke, prometnega in finančnega ministrstva in Glavne kontrole. Ti zastopniki bodo tvorili nadzorstvo. Upravo samo bodo tvorili enaki zastopniki, vso moč bo pa imel v rokah odbor 6 članov, ki se bodo med seboj lahko prav lepo dogovorili, kajti načelo tajnosti jim bo sveto! Saj to je glavni namen komercializacije, da se odpravi javna kontrola potom parlamenta. V parlamentu je preveč ljudi, vsem ni mogoče zamašiti usta. Javni računi v obče najbolj bolijo kapitalistično gospodo, te je vsekakor treba odpraviti, da bo mogoče govoriti o zgubah, dočim se bodo dobički tajno razdeljevali.

Država bo ogoljufana še tudi na druge načine. Tako n. pr. bo baje pogodba določevala prometnemu ministru pravico odločevanja pri nakupu in prodaji nepremičnin.

**Bupujte samo
testenine**

ki so priznane
najokusnejše.

pri najemanju posojil, pri dajanju v zakup itd. Tudi na železniške tarife bo imel minister vpliv, a vse to tako rekoč izven ministrske odgovornosti, kajti če parlament ne bo imel točnih računov, ne bo mogel izrekati sodbe, ali je minister ravnal prav ali ne. Če se bo pa družbi zaželelo večjih profitov, bo na eventualno ministrovo željo po znižanju tarifov odgovorila, da jih ne more znižati, razen če krije država izgubo. In bo torej država krila izgubo.

Če bo komercializacija ogoljufala državo, bodo že s tem ogoljufani tudi delavci. Ogoljufani bodo pa še posebej, kajti privatni kapitalizem je še hujši nego državni. Pod državno upravo se je govorilo o korupciji in o nasilju, pod privatno bo tepen delavec na »pošten« način in se bo podjetnik lahko izgovarjal na svojo pravico, ne da bi se oziral na dolžnosti do človeške družbe. Če si bo kak železničar mislil, da bo s komercializacijo prenehal biti državni uslužbenec in da si bo smel pomagati s štrajkom, se moti, kajti država bo stala na strani podjetja in bo na željo podjetja železničarje militarizirala. Delavci bodo zgubili svojo kontrolno pravico kot državljani, pridobili pa ne bodo ničesar, zlasti ne tiste akcijske svobode, kakršno pridobi komercializirana železnica.

Razredni interes zahteva, da se prometna sredstva socializirajo, poddržujejo. Vsi, ki govorijo nasprotno, so nasprotniki delavskega razreda in govorijo v interesu razreda lenuhov, kapitalističnih pijavk. Ni res, da podjetja ne uspevajo v državni upravi zato, ker jim manjka privatne iniciative, temveč je neuspehu kriva korupcija, tajno izpovarjanje, birokratizem in podobne cvetke, ki jih goji kapitalistični razred na eni strani zaradi profita, na drugi strani pa zato, da se dalje vzdrži na vladi. V ta namen tepta svoje lastne zakone, v ta namen ugonablja svojo lastno državo in njena podjetja. Njegov cilj je kapital tudi takrat, kadar na vodstvu države govori o ljubezni do državljanov: živi ljudje so mu le sredstvo.

Kako vse drugačna bi bila bilanca državnih železnic, če bi se računi vodili javno! Seveda ne tako javno, kakor država laže, da so njeni računi javni, dočim so v

Pregled organizacij JSDS in KDZ od januarja 1927 do junija 1927.

(Vpoštevajo se samo oni člani, ki so plačali prispevke, in organizacije, ki so obračunale centralnemu tajništvu JSDS in KDZ v Ljubljani.)

Zaporedna štev.	Stalna štev.	Krajevne organizacije:	Rednih članov je bilo:					Zamudniki	Prispevki teh zamudnikov		1927 v juniju rednih članov	Izmed teh članov so zadnji mesec plačali po Din																				Centralno tajništvo je prejelo:								
			1927						Din	p		2	3	4	5	6	8	10	12	15	20	25	30	40	50	75	100	nad 100	pristopnine	70% prog. davka		Din	p	Din	p					
			I.	II.	III.	IV.	V.																							skupaj						popr. od člana				
																														Din	p					Din	p			
1	3	Celje, mesto	12	18	12	16	14	56	135	10	9	6	1																											
2	4	Centrala	20	22	22	22	22				27	15	3	3	1	2			2		1				1															
3	6	Črna I.	130	118	121	110	112				105	56	43	1	4					1																				
4	10	Gorje	3	5	5	5	10				11	3	5	3																										
5	11	Hrastnik I.	27	27	21	20	20	20	13	2	1	4																												
6	13	Jesenice	11	16	17	16	15	15	7	1	2	3	1		1																									
7	17	Ljubljana	30	29	30	30	28	27	10	1		1																												
8	18	Mežica	184	164	145	137	173	24	145	60	191	165	17	4	3	1	6	1		2		1				1														
9	19	Mislinje	4	4	4	4	4	4			4	4																												
10	21	Sv. Peter, p. Gor.	4	4	4	4	4	4			4	4																												
11	22	Škale	44	36	29	29	34	29	28		29	28		1																										
12	25	Store	30	30	30	28	33	32	29		32	29		2	1																									
13	27	Trbovlje	103	90	111	57	68	69	69		69	69																												
14	28	Velenje	20	15	15	15	22	21	16		21	16		2			1		1	1																				
15	29	Videm-Krško	9	9	6	6	6	6			6		3				1		1			1																		
16	30	Vrhnika	30	30	33	33		36	32		36	32	3									1																		
17	31	Zabukovca	6	5	5	5	5	5	4		5	4					1																							
18	33	Zg. Šiška	2	2	2	2	2	2	1		2	1			1																									
19	41	Sv. Lovrenc na Poh.	10	10	10	10	10	10	8		10	8	1			1																								
20	42	Celje, okolica	19	32	20	27	17	12	9		12	9	2		1																									
21	43	Liboje	26	21	15	15	11	13	13		13	13																												
22	46	Zgor. Bistrica	36	39	47	43	38	40	40		40	40																												
23	48	Prevalje	16	16	13	8	8	8	7		8	7							1																					
24	49	Holmec																																						
25	50	Poljane n Škofjo Loko	27																																					
Vseh rednih članov . .			776	769	717	642	656	185	447	30	701	544	82	19	20	5	10	7	2	5	1	2	1	1			1													
Zamudnikov			61	15	13	74	185																																	
Vseh članov skupaj . .			837	784	730	716	841																																	
Centralno tajništvo je torej prejelo v tem mesecu																																	1971				60			

resnici tajni! Vsi dohodki in izdatki posameznih edinic bi morali biti javni in brez sitnosti dostopni tudi najmlajšemu delavcu edince. Svote teh edinic bi vsak lahko kontroliral, ali so točno postavljene v obračun pri direkciji. Seveda to smrdi vsem centralistom. Kajti na ta način bi prav kmalu odpadli profiti in provizije. Investicije in materialni izdatki, mezde in pokojnine, osebni in blagovni tarifi, sploh vse postavke bi pri medsebojni kontroli in konkurenci dosegale svojo **resnično vrednost**. Tega pa se kapitalisti bojijo, kajti čim bolj se približamo resnični vrednosti, tem več vpliva dobivajo tisti, ki delajo, zgubljajo pa svoj vpliv tisti, ki vladaajo. Z resnično vrednostjo se vlada izpreminja v — upravo.

S. ALOJZ VEBER.

(Dopis iz Zabukovce.)

Dne 9. t. m. je umrl tukaj zaveden rudar Alojz Veber, član JSDS. Bil je mirnega značaja in splošno priljubljen pri tukajšnjem ljudstvu, kar je tudi pokazal njegov pogreb. Da je bil zelo zaveden, se vidi tudi iz tega, da se je še zadnje dni svojega življenja spomnil delavskega časopisa in društva, ker je daroval 500 Din za tiskovni sklad »Napreja« in 500 Din za podružnico »Svobode« v Zabukovci. Bodi mu mati zemlja lahka.

Naj malo bolj natančno opišem njegov pogreb. Udeležilo se ga je par sto ljudi kakor tudi v obilnem številu uradniki od rudnika in člani »Svobode« s praporom in pevskim odsekom, ki mu je zapel ob grobu žalostinke »Vigred« in »Na grobu proletarca«. Že med potom smo srečali nekaj »devic« iz Marijine družbe, ki so se nam posmihavale. To se nam je zdelo takoj malo sumljivo, ker po navadi samo v tla gledajo, če srečajo kakšno osebo. Ko pridemo do cerkve, smo morali čakati precej dolgo na župnika. Potem pa pride počasnih korakov, seveda v civilu, je najbrže bolan, ker takšni imajo druge vrste »jetiko«, namreč debelo. Bil je strašno razburjen in pravi, da se mu nekako vidi, da je svobodaška zastava tukaj. Dvakrat je vprašal, katera je svobodaška zastava. Čuden mož, kaj? Saj vendar ni bilo nobene druge zastave v bližini. Rekel je, da se mora zastava takoj odstraniti, drugače ne opravi cerkvenih ceremonij in je hotel oditi. Pa si je mož premislil in zopet začel, naj se prapor odstrani, da je tam blagoslovljena zemlja in da sploh nima pravice nikdo tam hoditi z zastavo brez blagoslova, da je prepovedano od škofa. Seveda so morali potem na željo sorodnikov prapor zviti. Vsa čast šefu g. Kulirju, ki mu je trikrat v obraz povedal, da je dovoljeno in ni od nobene oblasti prepovedano. Celo ženske so se zgražale. Zdaj pa vprašamo g. župnika, zakaj Vam škof ne prepove tako na debelo računati, zakaj Vam ne prepove bire, zakaj Vam ne prepove beratiči za zvonove, ker ste lepe denarce dobivali pretekla leta za hmelj, a nimate ne enega žulja na roki in niste niti ene kapljice znoja prelili, a dobili ste lepe tisočake. Skoraj najlepše posestvo imate v Grižah, zraven tega Vam morajo ljudje še vse dobro plačati. Na primer pogrebi, takoj je par sto dinarjev v žepu; poroke in drugo. Zraven tega imate še lepo državno plačo. Delavec mora ves teden trdo delati, pa zasluži komaj toliko kakor Vi v pičli uri. Držite se Jezusovega nauka in evangelija, ki pravi: Ne zbirajte bogastva, ker bogastvo je preklestvo tega sveta, in lažje pride velblod skozi šivankino uho, kakor bogatin v nebesa.

Rdeča barva ga zelo v oči bode. Kako si kaj predstavlja svojo barvo na licu, ko je rdeč ko kuhan rak. Mi bi mu nekaj svetovali, da bi si jo odpravil, pa naj bo, bomo pa drugič. Opazoval sem njega in rudarje. Kakšna razlika! On takšen hrust, lepo rejen mož, delavci pa izmozgani, bledi ko zid, oči vdrtje od dela, slabega zraka, nezdravih stanovanj, pomanjkanja in bede itd. Kdaj bo prišel odrešenik tudi za nas, ne samo za gotove elemente?

Opazovalec.

Izid volitev v Štajerskem okrožju.

Okraji	Vol. upravič.	Glas.	SLS	HSS	SDS	Nemci	NRS	SPJ	DKRB	Zag.
Brežice	8.487	4.976	2.631	343	1.418	61	23	369	115	16
Celje	15.321	9.761	5.579	793	1.400	512	395	659	364	29
Dolnja Lendava	9.167	5.982	4.058	157	474	336	843	68	27	19
Gornji Grad	4.489	2.308	1.798	159	223	6	43	59	14	6
Konjice	4.909	3.178	2.331	45	230	398	15	136	11	10
Laško	8.586	6.009	2.274	100	1.199	44	109	522	1.714	46
Ljutomer	8.380	5.612	3.801	417	617	689	45	12	14	17
Maribor d. breg	12.770	7.462	3.515	220	902	446	140	1.532	599	49
Maribor l. breg	21.173	14.622	8.479	252	1.858	1.189	386	1.892	499	65
Murska Sobota	14.733	7.927	3.015	335	1.504	403	2.503	109	30	28
Ormož	5.200	3.662	2.758	143	619	32	62	23	13	12
Prevalje	4.723	3.016	1.192	31	306	105	102	445	887	18
Ptuj	12.864	7.506	5.020	507	699	931	97	181	138	31
Slovenjgradec	10.228	6.075	3.496	209	648	475	59	585	574	34
Šmarje	10.296	6.321	4.342	866	723	125	66	91	96	27
Skupaj	151.326	94.417	54.289	4.577	12.820	5.752	4.888	6.635	5.095	417

V Kranjskem okrožju:

Okraji	Vol. upravič.	Glasov.	SKS	SLS	SDS	SPJ	DKRB
Črnomelj	5.556	3.699	900	2.328	378	21	72
Kamnik	9.207	6.357	611	4.761	555	76	354
Kočevje	10.621	7.012	934	5.131	801	78	66
Kranj	13.859	9.826	853	6.574	1.799	283	317
Krško	13.479	8.554	1.977	5.677	708	47	148
Litija	9.579	6.936	551	4.431	985	217	759
Ljubljanska okol.	17.556	11.712	1.344	7.322	1.479	635	932
Logatec	9.182	4.508	434	2.669	1.259	110	36
Novo mesto	11.562	7.851	1.807	6.151	718	68	107
Radovljica	9.043	6.237	489	3.297	1.453	285	713
Skupaj	107.644	72.729	9.900	47.369	10.136	1.820	3.504

V mestu Ljubljana:

Vol. upravič.	Glasovalo:	SLS	SDS	SPJ	DKRB
15.126	10.101	4.581	4.604	438	478

DKRB (JSDS-KDZ in dekalisti) je dobil skupaj 9077 glasov, SPJ pa 8893.

VOLILNI REZULTATI PO VOLILNIH OKROŽJIH

	SLS	SDS	SKS	DKRB	SSJ
Ljubljana	4581	4604	—	478	438
Kranjsko	47370	11550	9897	3545	1832
Štajersko	54289	10135	4575	5161	6658
Skupaj	106240	26289	14472	9184	8928

Nemci, Radikali in Zagorski so dobili svoje glasove samo na Štajerskem.

VOLILNI REZULTAT V SLOVENIJI.

	Glasov	Mandatov
SLS (klerikalci)	106.240	20
SDS (demokrati)	26.289	4
SKS (Pucelj)	14.472	1
DKRB	9.184	0
SSJ (socialisti)	8.928	1
Nemci	5.752	—
Radikali	4.888	—
Zagorski	417	—

Skupaj 176.174

26

Izvoljeni so:

20 klerikalcev, med katerimi pa ni krščanskega »socialista« Kremžarja, ker je Korošec zadržal kranjski mandat in tako izrinil zadnjega »delavskega« zastopnika, mesto katerega pride duhovnik Tratnik iz Rajhenburga.

4 demokrati, med njimi Kramer, ki je poznan po zamenjavi kron v dinarje v razmerju 4 : 1 in bivši samostojnež Urek iz Globokega.

Pucelj si je ohranil mandat, socialisti pa so pridobili enega **Petejana**.

DKRB je kljub temu, da je dobil v Sloveniji nad 200 glasov več kakor socialisti, ostal brez mandata.

Radič je zgubil v Sloveniji vse tri mandate.

KAJ KAŽEJO TE ŠTEVILKE?

Te številke niso še definitivne, ponekod manjkajo še podatki iz nekaterih volišč, tako da bo naših glasov na Štajerskem vsekakor več nego 5.095, porasli bodo pa seveda tudi drugi glasovi. V drugem pregledu (Volilni rezultati po okrožjih) nam prisojajo že 5.161 glasov, skupno 9.184, dočim je po našem štetvanju samo 9.077.

Predvsem so porasli vsi delavski glasovi. To je znak, da se začne proletarijat zbuja iz brezbržnosti. Na obeh listah je zbral nad 18.000 glasov. Malodušnežem ne bo več treba dopovedovati, da je tudi malo boljše ko nič.

Dalje so te volitve prve, pri katerih je kapitalistični socializem dobil manj glasov nego delavski. Sicer je razlika samo okoli 200 glasov, a tudi to je za začetek veliko.

Dalje se je izkazalo, da je kapitalistični socializem samo tam v večini, kjer ima organizacijski monopol (Maribor, Ruše, Muta itd.) Povsod drugod je propadel.

Ta organizacijski monopol jim daje zlagana nevtralnost strokovnih organizacij ter enako zlagana nevtralnost Konsumnega društva za Slovenijo, Delavske zbornice itd. Ni namreč res, da so te institucije nevtralne, ampak so vse v službi kapitalističnega socializma.

CELOKUPEN REZULTAT V DRŽAVI:

	Dobili	Zgubili	Pridobili
Radikali (NRS)	111	29	
Davidovičevci (JDS)	63		27
Radičevci (HSS)	60	8	
Pribečevci (SDS)	23		1
Korošec (SLS)	20		
Spaho-muslimani (JMO)	16		1
Zemljoradniki	9		4
Nemci	6		1
Hrvaški federalisti	2		2
Petejan (SSJ)	1		1
Pucelj	1		
Hrvaški klerikalci (HPS)	1		1
Črnogorski federalisti	1	2	
Madžari	1		1

Skupaj 315 poslancev

Moški boks **Din 198'-**
za zimo

VOIKA

Ljubljana

nasproti Mestnemu domu.

Izdelovanje po meri.
Popravila vseh čevljev tudi drugih znamk.

Ekspresno — takoj

Lev Nikolajevič Tolstoj:

Patriotizem in mir.

(Priredil Vinko Möderndorfer.)

(Dalje.)

IV.

Lahko poslušam blebetanje slabotnega, starega in neoboroženega idiota v nočni čepici in lišni halji s pomilovanjem in ne da bi mu ugovarjal, še pritrdim mu lahko iz dobrodušnosti; če bi pa pridrvela množica krepkih blaznežev, oboroženih do zob z noži, meči in samokresi, divje mahajoč z morilnim orožjem, tedaj jim nihče ne bi pritrjeval, tudi se nihče ne bi čutil niti za trenutek več varnega.

Takšno stanje najvišje razburjenosti je rodil francosko-ruski sprejem in tako stanje se je polotilo celokupne ruske in francoske družbe. Ampak oni, ki so podlegli tej duševni epidemiji, gospodujejo nad najgroznejšim orožjem za klanje in pogin!

Seveda so oznanjevali v vseh govorih in poveljavanjih teh svečanosti in pisali v poročilih, da nimajo te svečanosti nobenega drugega namena, kakor obvarovati mir; celo pristaši vojne kakor poprej omenjeni dopisnik nič ne govorijo o sovražstvu do osvojevalcev izgubljenih provinc, temveč samo o neki »ljubezni, ki sovraži«.

Vendar, prebrisano blaznih ljudi je znana in lahko je razumeti, da je ravno neprestano ponavljanje želje po miru in molk o pravih čustvih zelo značilno znamenje.

Ruski poslanik je rekel v svojem govoru pri obedu v Elyséeu:

»Preden izgovorim napitnico, ki ne bo odmevala samo med temi stenami, ampak v globočini duš vseh, katerih srca blizu ali daleč bijejo z nami ta trenutek tako v lepi Franciji kakor tudi v Rusiji — mi dovolite,

da Vam izrečem najpristranejšo zahvalo za pozdrav, s katerim ste sprejeli admirala, carjevega poslanca, ki vrača obisk v Kronštatu. Vaše besede izražajo ves pomen teh miroljubnih svečanosti, ki se praznujejo v tolikšnem edinstvu, vdanosti in odkritosrčnosti.«

Isto namigavanje na mir je vpleteno brez vzroka tudi v govoru francoskega predsednika:

»Vez ljubezni, ki družijo Rusijo in Francijo in ki se je okrepila po vznesenih manifestacijah pred dvema letoma, katerih je bila deležna naša mornarica v Kronštatu, se dan za dnem krepi. Vse mora navdušiti pošteno izmenjavanje naših prijateljskih čustev, komur je pri srcu blaginja miru, varnosti in medsebojnega zaupanja itd.«

Oba govora kažeta brez potrebe, nepričakovano in ne da bi bila zato posebna prilžnost, na dobrote miru in mirnih svečanosti.

Prav isto je opaziti v brzojvkah med ruskim carjem in francoskim predsednikom.

Car je brzojavil:

»V trenutku, ko zapuša ruska mornarica Francijo, je moja najsrčnejša želja izraziti Vam, kako sem ganjen radi krasnega in iskrenega sprejema Moje mornarice na vsem francoskem ozemlju. Dokazi tople simpatije, ki so se zopet tako lepo izrazili, bodo tvorili novo vez, ki bo obe deželi vezala, in bodo, kakor upam, pripomogli k utrditvi občega miru, ki je smoter vseh naših vztrajnih naporov in želj.«

Francoski predsednik je odgovoril:

»Brzojavka, za katero se Vašemu Veličanstvu zahvaljujem, me je dohitela baš ko sem nameraval zapustiti Toulon in se vrniti v Pariz. Lepo brodogje, na katerem mi je bilo v veliko čast pozdraviti rusko zastavo v francoskih vodah in pristrčni spontani sprejem, katerega so bili povsod v Franciji deležni Vaši pridni mornarji, dokazujejo ponovno odkritosrčno simpatijo, ki veže naši

dve deželi. Dokazuje obenem globoko zaupanje v dobrodejni vpliv, ki ga lahko imata dva velika miru vdana naroda.

Obe brzojavki namigavata na mir, ki vendar nima nikakega opravka s sprejemom mornarjev.

Ni govora in poročila, v katerem ne bi bilo rečeno, da je smoter vseh teh orgij mir Evrope.

Pri neki pojedini, ki so jo priredili zastopniki francoskega tiska, je vladalo povsem mirno razpoloženje. Gospod Zola, ki je bil še kratko poprej napisal, da je vojna neizogibna in celo potrebna, plemeniti gospod Vogue, ki je več ko enkrat isto izrazil v tisku, niti besedice nista izpregovorila o vojni, temveč sta govorila samo o miru.

Zasedanje francoskega parlamenta je bilo otvoreno z govori o preteklih svečanostih in vsi govorniki so omenjali, da pomenijo te svečanosti napoved miru za Evropo.

To je tako, kakor če bi prišel kdo v mirno družbo in vsakemu energično zagotovil, da nima niti najmanjšega namena izbiti mu zobe, izpraskati oči ali pa polomiti mu kosti, temveč da hoče preživeti večer mirno.

»Vendar nihče ne dvomi o tem,« bi človek odgovoril, »če pa imate resnično tako hudobne namene, potem ne govorite o njih!«

V mnogih poročilih je izražena naivna zadovoljnost, da ves čas nihče ni namigaval, česar bi, kakor po tišem dogovoru, tudi nihče izreči ne smel. Samo en sam neprevidnež, katerega je pa policija brž odstranila, je govoril za vse, ko je zakričal: »Dol z Nemčijo!«

Tako hočejo navadno skriti otroci kakšno prešernost in so radi tega razigrani, da jih prav to izda.

Resnično, zakaj neki se tako veselijo, da nihče ni znil ničesar o vojni, če nanjo prav resnično niti ne mislimo?

Ne bojte se socialno demokratske ideje!

Volilni boj je vzbudil v proletariatu precejšnjo agilitet. Že pred volitvami je napredovala organizacijska misel, po volitvah smo pa prejeli zelo mnogo poročil, ki se končujejo z zahtevo po organizaciji. Če bo beseda meso postala, smemo pričakovati kmalu precejšnjega organizacijskega napredka.

Tudi iz vrst dekalistov se oglašajo potreba po organizaciji, zlasti strokovni. Čas je zelo ugoden in skoro, da čuti človek v svojem hrepenenju po velikih in močnih organizacijah pripravljenost za načelno popuščanje, češ, to popuščanje bo privedlo mase zopet v organizacije in potem pridejo tudi načela nazaj. Skoro bi se človek vdal tem sirenskimi glasovom.

Če bi zdajle Kmečko delavsko zvezo odtrgali od JSDS in jo postavili samo na strokovne temelje, bi njeno članstvo najbrž prav v kratkem tako narastlo, da bi se s pomočjo te organizacije dalo res pomagati delavskemu razredu iz težavnega položaja. Tako se zdi človeku in skoro da bi bil pripravljen vdati se zapeljivemu hrepenenju. Le moč načel se postavlja po robu in svari: kar bo z demagogijo pridobljeno, bo v kratkem zopet izgubljeno.

To je, kar človeka drži, da se ne vda demagogiji, da ne izda načel razrednega boja zaradi navideznega razrednega napredka.

Enotne organizacije so krvavo potrebne, niso pa potrebne organizacije brez enotnih načel. Če ni mogoče doseči načelne enotnosti, je boljše, da se proletariati organizira v različnih organizacijah in se skuša federativno združiti.

Vsak, kdor si želi močnih organizacij, je dolžan, da se organizira. Če ne najde v nobeni organizaciji tistih načel, ki jih sam ima, naj se približa načelno najbolj sorodni organizaciji in naj skuša v njej doseči načelne izpremembe, ki si jih želi. Ta pot je potrebna že zato, ker kakor posameznik tako tudi organizacija ni nikdar popolna. Popolnosti iščeš zastoji.

Kmetstvo delavski zvezi se očita, da ni samo strokovna organizacija, ampak da je tudi politična, in sicer socialno demokratična. Oboje je res in nikdar ni trdila, da ni res. Tudi se nam zdi, da se očitke ne tiče niti političnosti niti socialno demokratičnosti, ampak da nam hočejo očitati demagogijo in pristranost. Političnost in demagogija sta dve stvari. Načelnost in pristranost sta dve stvari.

Razrednega boja si brez političnega boja ne moremo predstavljati ter upamo, da je vse zavedno delavstvo prepričano o stari resnici, da brez politične zmage ni rešitve. Vseeno, vsako strokovno gibanje mora propasti, če se omejuje samo na svojo stroko. Pri sebičnem delovanju kake stroke je pač mogoče začasnó izboljšati položaj v tej stroki, toda življenje je močnejše in v kratkem morajo strokovničarji take stroke z žalostjo spoznati, da izpreminja življenje zmago v poraz. To velja v enaki meri kakor za sebičnega posameznika: marsikateri posameznik, ki je grabežljivo delal samo zase in je že mislil, da bo zdaj zdaj zmagal, je tik pred zmago propadel obenem s tistimi, katere je prej s komolci odiral, oziroma se zanje nič ne brigal.

Politični boj mora vpoštevati vse človeštvo. Vpoštevati ga pa mora v resnici, ne samo v besedah. Vpoštevati mora biti dejansko, ne demagoško. To je politična zahteva, ne pa moralna ali verska ali celo fantastična. Tako vpoštevati ne loči ljudi po nikakršnih kategorijah, po nikakršnih prednostih, ampak je strogo demokratično.

Demokratičnost je stara parola. Več nego 2000 let je preteklo, odkar je propadla grška demokracija, ki ni bila demokracija, vlada ljudstva, ampak vlada izvoljenega ljudstva nad potlačenimi ljudstvi, vlada svobodnih nad sužnji. V nasprotju s to demokracijo in s poznejšimi podobnimi demokracijami, tudi v nasprotju z Žerjavovo demokracijo postavljajo socialni demokrati zahtevo po socialni demokraciji, pri kateri se ne vpoštevajo nobene prednosti, ampak se dajejo enake pravice vsem.

Patentirani demokrati govorijo sicer, da je to utopija, da to ni mogoče, češ, vselej bodo nekateri vladali, vselej bomo imeli voditelje. Ta ugovor pa ne drži. Čeprav je res, da bomo voditelji imeli vselej, vendar ni res, da bodo voditelji vladali, temveč bodo morali le izvrševati skupno voljo. Ne da bi zapadli v teorije o volji, lahko trdimo, da je velika razlika med samovoljno vladarjem in med izvrševanjem sklepov ne vladajočih, ampak upravljajočih voditeljev, izvoljenih funkcionarjev. Treba je sicer garancije, da se iz funkcionarjev ne bodo delali vladarji, da iz izvrševanja sklepov ne nastane samovoljno obhajanje sklepov. Treba je take garancije, toda zgodovina nas uči, da je izbiranje »najboljših« (najboljši so se imenovali aristoi, od tod beseda aristokracija) zelo slaba garancija! Po socialno demokratičnih načelih je treba sicer za funkcionarje voliti najboljše, zadostno pa to ni, temveč se morajo ti najboljši podvreči pod kontrolo vseh, tudi pod kontrolo najslabših. Tudi najslabši imajo pravico gledati najboljšim na prste!

Buržoazna demokracija sicer kriči, da tega ne prenese in vedno zopet slišimo Uratnika ponavljati frazo o slabih ljudeh, »ki niso vredni komu čevlje odvezati«. To je zelo drastično zatrdilo, da Uratnik in drugi podobni demokrati ne dovolijo, da bi slabi kontrolirali najboljše. V taki družbi seveda velja, da brez monarhizma ni mogoče, da bomo torej večno imeli vladarje in podvladarje. Za take ljudi je socializem utopija in kadar ga vendarle prodajajo, ga prodajajo iz demagogije.

Če delajo »najboljši« vse prav, čemu bi ne dovolili, da jim tudi najslabši gledajo na prste? Upamo, da ni nobenega delavca tako zaslepljenega, da bi tega ne razumel. Vse, kar voditelji skrivajo, je skrivanja vredno in torej napačno!

Kje je strokovna organizacija, ki hoče pomagati celemu delavskemu razredu, ki pa vendar smatra nekatere delavce za tako neumne, slabe in ničvredne, da jim hoče skrivati svoje delovanje?

Nekateri sicer pravijo, da so manj vredni tisti delavci, ki niso organizirani, in da jim je zato treba v pogled v organizacijsko delovanje prepovedati. To pa ni nič drugega, kakor zahteva buržoazne demokracije, proti kateri daje socialna demokracija izrecno pravico kontrole prav vsem, tudi neorganiziranim, ker so tudi ti člani družbe (societas).

V tej javni kontroli vidi socialna demokracija edino garancijo, da se izvoljeni funkcionarji ne bodo izprevrgli v vladarje, v patentirane »najboljše«, v monarhistične aristokrate.

Ali je ta zahteva v nasprotju z razrednim bojem? Ali je ta zahteva pretežka ali morebiti pretežko razumljiva? Čemu je torej ne bi sprejeli?

Vsi delavci, ki so o tej zahtevi premišljevali, so jo sprejeli in jo sprejemajo. Z njo sprejemajo eno izmed bistvenih zahtev socialne demokracije, pa čeprav so morebiti pristaši meščanskih strank. Ideja socialne demokracije je namreč nekaj drugega nego stranke, ki no, sijo socialno demokratično ime!

Ko je po prevratu naša stranka to idejo obnovila in pregnala demagoške voditelje, ki so tajno gospodarili pod socialno demokratičnim imenom na način buržoazne demokracije, takrat je hotel kapital našo stranko uničiti in njen tisk ugonobiti. Pod najrazličnejšimi imeni je kapital kazal delavstvu socializem v demagoški obleki raznih fraz, da bi uničil idejo in razcepil delavstvo na razne brezidejne frakcije. Višek demagoškega uspeha je kapital dosegel, ko je strokovne organizacije s pomočjo svojih hlapcev postavil na »nevtralna« tla, v resnici jih pa z demagogijo vpregel v voz meščanske demokracije (SDS).

KDZ nikakor ni nezmotljiva organizacija, pač pa se drži tu pojasnenih načel javne kontrole. Če je kdo nasprotnik te javne kontrole, bo seveda trdil, da je KDZ dekla JSDS, kar pa nikakor ni res, ker je baš z javno kontrolo onemogočeno, da bi kdo v KDZ vodil pristransko politiko.

Tudi ni res, da mora vsak, kdor vstopi v KDZ, podpisati socialno demokratični program. Res je le, da se morajo vsi odgovorni funkcionarji držati tega programa, da morajo dovoljevati kontrolo nad seboj vsem brez razlike. Kdor te kontrole ne mara dovoljevati, ta seveda podcenjuje dejstvo, da ima v KDZ tudi vsak podporni član vse pravice, prav vse, samo odgovornega odločevanja ne.

Za povečanje del. tiska.

Dekalistom v Ljubljani.

Z akcijo proti davku na ročno delo, o kateri nam pišete po sklepu Trboveljčanov, se strinjamo.

Treba je pa volilne rezultate porabiti še tudi za druge akcije, kakor imate gotovo tudi Vi namen. Najvažnejše se nam zdaj zdijo sledeče točke:

- 1.) Delavska zbornica,
- 2.) vprašanje strokovnih organizacij.

Za stvarno in hitro rešitev spornih vprašanj, ki so večinoma sporna le zaradi pomanjkanja medsebojne diskusije, se nam zdi najprimernejše, da razširimo tisk. Če bomo o teh vprašanjih v tisku debatirali, ne bomo samo dosegli potrebno enotnost v naziranju central, ampak bo tudi delavstvo sledilo debatam, se izobraževalo v vprašanih razrednega boja in postalo bolj aktivno pri reševanju svojih vsakdanjih življenjskih potreb. S tem bo odpravljena pasivnost za trajno in dosežena tudi enotnost, kolikor je v danih razmerah mogoče.

Naj omenimo samo vprašanje II. rudarske skupine in Bratovske skladnice pri rudarjih, komercializacijo železnice pri železničarjih, itd. — Dela dovolj in preveč, skrajni čas je, da ga načnemo.

Ni mogoče, da bi enako gledali na ta vprašanja, mogoče pa je, da drug drugega razumemo in da najdemo skupno pot. V ta namen je pa treba, da tisk medsebojno čitamo; ne samo mi, temveč vse naše delavstvo. Zato Vam tudi po volitvah predlagamo, da naj vsak naročnik »Enotnosti« dobiva kot prilogo »Napreje«, vsak naročnik »Napreja« pa naj dobiva kot prilogo »Enotnost«. Po volitvah je to še mnogo važnejše nego prej.

To je tudi najcenejše razširjenje proletarskega tiska; ker velja veliko manj, vredno je pa več nego če bi eden izmed obeh listov izhajal dvakrat tedensko: delavec se več nauči, če čita oba plati zvona, kakor pa samo eno.

Če oba lista ne bi izhajala na isti dan, bi to ne bila zapreka, ker je mogoče prilagati tudi starejše priloge. Mogoče pa bi tudi bilo pošiljati naročnikom vsak list posebej in to bi nam bilo najbolj všeč, ker bi se na ta način delavec dvakrat na teden informiral o položaju iz delavskega časopisa in bi bil manj navezan na strup kapitalističnega tiska.

Zdi se nam, da ste tudi tega mnjenja ter da se bojuje le tehničnih in denarnih težav. Toda prve se z nekaj po- žrtvovanostmi odpravijo, delavstvo bo pa tudi rado prispevalo nekaj več, čeprav ima težaven položaj. Nam že nad 200 naročnikov plačuje po 10 Din mesečno in se njih število zdaj hitro viša; prav gotovo požrtvornost Vašega delavstva ne bo manjša.

Prosimo nujnega odgovora, da bo že ta teden priloga mogoča.

S sodružnim pozdravom:

Centralno tajništvo Jug. Soc. Dem. Stranke
v Ljubljani, poštni predal 168

Na ta dopis še nismo prejeli pismenega odgovora, ustno se pa ljubljanski dekalisti izražajo, da zunanji naročniki »Enotnosti« ne marajo prispevati več nego po 6 Din mesečno. Ne vemo, če je to res, vemo pa, da si delavstvo želi skupnega tiska vsaj na zgoraj predlagani način. Za ta teden torej priloga tudi pri nas odpade, kakor je pri »Enotnosti« odpadla že davno — za bodočnost bomo pa poskrbeli dvakratni »Napreje«, če bo odgovor odklonilen. Naročnike pa prosimo, da pošljejo po 10 Din mesečno takoj, da se število takih naročnikov zviša — 208 je veliko premalo!

Za dvakratno tedensko izdajo »Napreja« je plačalo po 10 Din do 10. t. m. 200 naročnikov. Ta teden zopet 8, skupaj 208 naročnikov.

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in Industrijo v vseh opre-
mah. Istotam pletilni stroj DUBIED.

Pouk v vezenju brezplačen. — Večletna garancija.

Delavnica za popravila.

Nizke cene, tudi na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

Ni dovolj, če zahtevate pri trgovcu samo žitno kavo. Teh je več vrst. Če hočete res nekaj redilnega in okusnega, potem zahtevajte Žiko v rdečem zavitku.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila daje: Franc Kos, Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

»Delavska Politika« je pisala pred volitvami (št. 73) tako-le:

»Najznačilnejšo sliko ti nudi mišljenje, ki ga ima ljudstvo o delovanju g. Möderndorferja. Čim bližje prihajaš Mežici, ki je center njegovega delovanja, tem večje nezaupanje vzbuja njegovo ime. V Mežici sami bi se pa direktno osovražili pri večini tamkajšnjega prebivalstva, če bi le poskusil zagovarjati njegovo politiko. Dokler ni prišlo do finančne katastrofe v občini, so ljudje z njim vsaj za silo izhajali. Sedaj je pa samo vprašanje časa, kdaj bo njihov upravičen srd dosegel višek, da ga bodo s cepci nagnali iz Mežiške doline.«

Med zmoto in lažjo je velika razlika. Gospod Eržen, ki je odgovoren za tako pisanje »Del. Pol.«, ni v zmoti, ampak se nesramno laže. Kajti kratkoma ni res, da bi bil kdaj kje videl ali slišal kakšno podobno obsodbo s. Möderndorferja, temveč je Eržen prav dobro vedel, da ima s. M. zaupanje Mežičanov in vseh tistih, ki poznajo njegovo delo. Tudi Eržen mu nima prav ničesar očitati, ampak svoje bedasto sovraštvo do s. Möderndorferja goji samo zato, ker se v Mežici ni gospodarilo v korist kapitala, ampak v korist delavstva. Kapitalisti označujejo mežiško delavsko gospodarstvo za katastrofalno, in ker je od kapitalistov odvisen, zato ga imenuje tudi Eržen tako. Namesto pa, da bi »Del. Pol.« pisala o tem gospodarstvu stvarno, da bi njeni čitatelji vedeli, kaj hoče »Del. Pol.«, je ta kapitalistična cunja vse leto o mežiškem gospodarstvu molčala, da so njeni čitatelji ostali nevedni, tik pred volitvami pa je objavila barabstvo, kakor smo ga zgoraj ponatisnili. To je dokaz, da je hotela pomagati kapitalu na vsej črti — najprej v mežiškem gospodarstvu, potem pa še v volilnem boju, da pa je obenem hotela pred delavstvom veljati za zaščitnico delavskih interesov. Zdaj po volitvah pa, ko je videla, da so dali Mežičani samo v mežiški občini 360 glasov Möderndorferju, Erženovemu kandidatu pa samo 47, zdaj molči, da bi njeni čitatelji verjeli v upravičenost Erženovega bednega in bedastega sovraštva do Möderndorferja. Še več! Erženovi prijatelji pri »Jutru« so hoteli še tudi po volitvah skrivati, kolikšno zaupanje ima s. M. v Mežici, in so objavili samo rezultat celotnega prevaljskega okraja, pri tem so se pa »zmotili« tako, da so Möderndorferju pripisali v celnem okraju samo nekaj nad 100 glasov, torej manj, nego jih je dobil v sami Mežici! To »Jutrovo« število je porabil seveda tudi Eržen in se v »Delavski Politiki« zlagal, da je dobil Möderndorfer samo nekaj nad 4400 glasov in je na temelju te številke skonstruiral laž, da so dobili socialisti v vsej Sloveniji več glasov nego Del. Km. Repub. Blok. Torej vseskozi laž. Kako dolgo bodo mariborski delavci še zaupali takim očitnim lažnivcem? Kako dolgo bodo še verjeli, da so naši napadi na take laži delavstvu v škodo? Da smo mi tisti, ki iz sovraštva napadamo in da je Eržen za združenje? V istem članku trdi »Del. Politika«, da so oni mnogo žrtvovali in si mnogo prizadevali, da bi lepim potom zgledili notranje spore med delavstvom. Ali je tako sovraštvo in iz njega izvirajoča lažnivost lepa pot? Dalje piše, da smo od njih zahtevali, naj sami sebe kratkoma zada-

vijo, dočim od njih nikdar nič ne zahtevam drugega, kakor da zadavijo svoj monarhizem, sodelovanje s kapitalisti, naj zadavijo laž in sovraštvo. To smo zahtevali in to bomo zahtevali, če pa misli Eržen, da brez laži in sovraštva ne more živeti in da bo tudi on kot človek zadavljen, če zadavi svojo lažnivost — potem je on tisti, ki zahteva svojo lastno zadavljenost, ne pa mi. Kajti z lažjo ne bo zmagal, pa čeprav je pri teh volitvah z lažjo zelo mnogo mariborskih glasov. Modernorferju požrl in prilagal Petejanu mandat. Že te volitve so dale izven mariborskega okrožja več glasov za DKRB nego za socialpatriote, za toliko več, da je kljub Petejanovemu mandatu naših glasov nad 9000, njihovih pa pod 9000 in so že te številke lep napredek in dokaz, da bo laž — zadavljena. Ta napad je napisal Bernot, da bo Eržen vedel koga tožiti!

OBRAMBNI SKLAD.

Zadnji izkaz dne 4. 9. 1917: Din 12.902.45. Amalija Zamperlova, Radovljica, 5; Vinko Požar, Cerklje, 10. **Nabiralna pola št. 13, nabral s. Štefan Lah v Celju:** Štefan Lah 5; Alojzija Zajčeva 2; Ivan Bezjak 10; Jožef Knez 1.70; Štefan Moškotelec 5; N. Presinger 5; Minka Lahova 2. **Nabiralna pola št. 277, nabral s. Filip Vidic 4. sept. v Metliki:** Anton Hočevnar 3; Franc Hočevnar 3; Anton Turak 3.50; Anton Jurman 2; Mirko Kifner 3; Anton Rebolj 2; Vilko Kifner 4; Ivan Krč 5; Dominik 6; Jože Štulac 4; Jože Iljaš 4; Jakob Krč 4; Franc Rebolj 4.50. **Nabiralna pola št. 132, nabral s. Jožef Gorjanc v Trbovljah med dekalisti:** Jože Gorjanc 5; Franc Bastič 2; K. Camar 10; Jak. Korče 2.50. **Nabiralna pola št. 133, nabral sodrug Ferdo Zakonšek v Trbovljah med dekalisti:** Ferdo Zakonšek 5; Ivan Krajnc 2; Andrej Hauptman 2; Alojz Volovšek 2; Marko Grahovnik 2; I. Berko 2; Rudolf Savšek 2; Dominik Bostič 1; Gorjanc 2. **Nabiralna pola št. 160, nabral sodrug Ivan Žekar v Trbovljah:** Aleksander Kuhar 5; Franc Sotler 2; Jože Dolinšek 2; Cerar 2; Pavšič 2; Ivan Zalokar 1; Vika Gumžekova 1; Neimenovan 1; Miha Korošec 1; Franc Urbančič 2; Miha Zupan 1.50; Markovšek 2; Karl Murn 2; Anton Jelen 2; Peter Zadobovšek 2; Franc Fakin 2; Franc Selč 3; Rukovec 1; Filip Kalin 2; Karl Borštnar 1; Martin Tramšek 3; Marko Obrez 1; Lanišnik 3; Marija Avsecova 2; Alojz Doberšek 2; Marija Žekarijeva 2. **Skupaj Din 13.086.15.**

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz dne 20. 8. 1927: Din 15.189.75. Ignac Ahačič, Trzbič, drobiž 0.50; Filip Vidic, neizrabljene potnine v Metliki 11; N. D., Ljubljana 4; Al. Leskošek, Celje, 34 in 25 je 59; Angela B., Ljubljana 1.40; Karl Kisovec Ljubljana 16; Miroslav Pevec, Škale 11; Ivan Sekavčnik, Črna 2; Ivan Grabner, Črna 10; Franc Kovač, Črna 10. **Skupaj Din 15.314.65.**

Za krajevne volilne stroške: nabrano na volilnem sestanku v Črni dne 21. 8. 1927: Ivan Grabner Din 10; Ivan Čop 10; Franc Izak 10; Peter Hace 2.50; Filip Grabner 10; Matija Završnik 10; Franc Trebovc 2; Jernej Kolšek 4; Ivan Sekavčnik 4. **Skupaj Din 62.50.**

Dopisi.

Ljubljana. Volilne sleparije so se vršile v najrazličnejših oblikah. Mene so ogoljufali na ta način, da so mi izpremenili moje krstno ime. Pri še tako površnem prepisovanju volilnih imenikov ne morem verjeti v »zmoto«, samo namenoma je mogoče iz Janeza napraviti Jožeta. Ker nisem računal na tako lopovščino, nisem šel pogledat v volilni imenik, ampak sem šele na dan volitev zvedel, da mi je klerikalno radikalno komisarstvo na magistratu vzelo volilno pravico. (Organiziranih volilcev na tak način ne morejo ogoljufati, ker zanje pogleda v imenik zaupnik, organizacija pa izvrši reklamacijo. Posameznik je revež, v združitvi je moč!) (

Metlika. »Slovenec« je poročal, da je bilo na našem shodu 4. 9. samo 5 ljudi. Kdor »Slovenca« še kaj verjame, naj si ogleda imena tistih udeležencev shoda, ki so darovali za obrambni sklad.

Poljane nad Škotoj Loko. Pri obnovitvi naše krajevne organizacije KDZ je eden izmed odbornikov prav dobro opomnil: »Dozdaj smo spali. A nismo spali, kakor se po navadi pravi, spanje pravičnega, ampak spali smo spanje lenuhov.« Te besede je treba rešiti pozabljenja, ker veljajo za marsikateri drug kraj tudi. Delavno ljudstvo mora svojo usodo vzeti v lastne roke, se mora bolj zanimati za javne posle, ne pa jih prepuščati maziljeni in nemaziljeni gospodi. Ven iz spanja, ven iz pasivnosti, ven iz prazne vere v voditelje! Vsi v organizacije, da bomo vedeli, kdo nas vodi, kako nas vodi in kam nas vodi.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Iz neznanega vzroka je bila na našem volišču na 7. skrinjici kandidatna lista z napisom za Rdeči breg (ta voli pa tudi na našem volišču). Okrog 10. ure so zapazili pomoto, da sedi tam s. Leopold Vežjak, dočim je bil predstavnik s. V. Avgust. Vsi so bili mnenja, da naš sodrug laliko tam ostane. Protestiral je pa klerikalec, zato se je s. Vežjak odstranil. A veselje črnuhov ni trajalo dolgo, ker je že opoldne s svojimi ljudmi prispel pravi predstavnik s. V. Avgust. Žal je moral kmalu zopet oditi. Da pokažemo patentarjem na uvoz zveličanja, da nismo plašljivi, smo sklenili iti s podvojeno silo na delo za našo organizacijo, odnosno za socializem in proletarsko svobodo.

Gorje pri Bledu. Dne 31. julija t. l. se je konstituiral novoizvoljeni občinski zastop. Seja se je vršila v občinski pisarni z dnevnim redom: 1.) Volitev župana in občinskih svetovalcev. 2.) Volitev v posredovalni urad. 3.) Volitev 2 članov in njih namestnikov za volilni odbor 11. sept. 4.) Volitev vodovodnega odseka. 5. Kmetško nadaljevalna šola. 6.) Most Vintgar. 7.) Prošnja Jožefa Zajca za brezalkoholno restavracijo. 8.) Rezervni fond za elementarne neugode. 9.) Volitev v krajevne šolske odbore. Ker ima SLS v občini absolutno večino z enim odbornikom, je bil izvoljen za župana klerikalec bivši župan J. Zajc. Da bo klerikalni klub občinskih odbornikov v popolni soglasnosti pri glasovanju, je poskrbel njihov odbornik in okrožni poslanec g. Jan s tem, da je pred volitvijo župana povabil svoje pohlevne ovčice v posebno sobo na posvetovanje proti protestu opozicije. Ko so prišli nazaj, se je šele vršilo glasovanje. To posvetovanje je klerikalni klub še dvakrat ponovil. Kmetško delavska zveza je postavila in volila svoje kandidate, ki pa niso bili izvoljeni, ker je bila v manjšini za 1 odbornika. V označene zastope so bili izvoljeni le odborniki SLS, kljub temu, da razpolagajo le z enim glasom večine, to pa zato, ker so sami poštejni ljudje, kakor pravijo. Opozicija pa menda ni poštena? Klerikalci demokracije res ne marajo, zato so pa tako močni opoziciji naravnost diktirali. So res »stranka vseh stanov« — ampak brez demokracije. Nosili bodo tudi odgovornost za to! — Stanovanjska beda na Dobravi, graditev potrebne nove šole na Dobravi, pa tudi v Gorjah, vse bo menda za enkrat zopet odloženo; vsaj do sedaj je bilo vedno tako. In v Sloveniji so absolutni pokrovitelji nad ljudstvom! Tudi potrebna občinska ubožnica bo najbrž spala še vedno spanje pravičnega. Njihovi pristaši pravijo, da je ne potrebujejo, ker so le kmetje. Potrebujejo jo pa delavci; pa tudi marsikateremu kmetu pride lahko v korist, kajti tudi iz njih lahko nastanejo reveži. So pa tudi kmečki sinovi, ki so »le« delavci. Zato je klerikalna logika napačna. Delavstvo naj si zapomni, kdo ima v občini večino. — Gospod Jan (kler.) poroča k šesti točki, da se kmetško nadaljevalna šola ni mogla vršiti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Občina je imela mnogo stroškov zaradi velike elementarne katastrofe. Pojasnjuje ves položaj za izvedbo te šole in predlaga, da se v to svrhu votira znesek 2000 Din. Sprejeto. Sodr. Prešeren (JSDS) predlaga, naj občina podpre tudi delavsko strokovno šolo, ki se vrši v restavraciji Vintgar. Predlog se odgodi do prihodnje seje. Proračun za most v Vintgarju znaša 35.000 Din. Za gradbo tega mostu je pritegnjenih pet interesentov, in sicer: Firma

Golob v Vintgarju, občina, državni erar, Tourist Office in Kranjska industrijska družba, ki se pa upira temu, češ, da ni na tem zainteresirana. Kaj so pa njeni delavci, ki stanujejo v Zasipu, Gorjah, Bledu itd.? Občina bo menda zadevo izročila, kamor spada. Erar bo dal 50 do 60 m³ lesa za most, drugi interesenti bodo prispevali po 20 %. Černe (dem.) predlaga, da naj se da v zapisnik, da prispeva občina k proračunu za most 20 %. Če se proračun prekorači, občina za to ne bo nosila odgovornosti. — G. Jan poroča: Občina je dobila nalogo, da se mora v najkrajšem času postaviti stranišče na postajališču Podhom, drugače bo žel. direkcija odpravila železniško postajališče. Nadalje poroča, da je pošto in brzojavno ravnateljstvo obvestilo občino, da ni mogoče napraviti telefon, ker ni prostora za pošto in tudi potemtakem ne za telefon. Izvoljena sta bila dva odbornika, da preskrbita lokal. Na žel. direkcijo se pošljeta dva zastopnika, ki naj se dogovorita zaradi postajališča v Podhodu. — Klerikalni klub občinskih odbornikov ima že staro navado, da stavlja pri sklicevanju raznih občinskih sej na dnevni red le manj važne stvari, a najvažnejše prinaša v točki raznoterosti. Mi dobro poznamo to politiko in se bomo potrudili odvaditi Vas takih metod. Občinarjem bomo pa znali pojasniti našo logiko.

Prava uteha za živčno bolne

je moje pravkar izišlo delo! V tem so popisane dolgotrajne izkušnje o vzrokih, nastanku in zdravljenju živčnih bolezni. Ta evangelij zdravja pošljem vsakemu brezplačno, če

piše zanj na spodaj označeni naslov.

Tisoče zahvalnic dokazujejo uspeh stvarnega, vestnega in neumornega znanstvenega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada

ogromni armadi živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, nervoznem glavobolu, slabem spanju, želodčnih težavah, preobčutljivosti, bolečinah v udih, delni ali splošni telesni slabosti ali na nešteti drugih bolezenskih pojavih,

mora naročiti mojo knjigo, ki nudi uteho!

Kdor jo bo čital s pažnjo, se bo prepričal, da obstoji zelo preprosta pot k zdravju in veselju do življenja! Ne čakajte, ampak pišite še danes!

ERNST PASTERNAK, Berlin, S. O.

Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. 759.

16. septembra — 2400 izvodov.

Tvornica dežnikov in solnčnikov
L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

Razširjajte in naročajte
„NAPREJ“

Za šoloobvezne otroke in dečke kupite vsa potrebna

oblačila

najceneje v konfekcijski trgovini nasproti Dramskega gledališča.

Izredno ugodna prilika za najcenejši nakup.

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci.

Trgovci so bolj navezani na Vas, nego Vi nanje!

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri trdkli

Josip Petelinc, Ljubljana,

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene! Na veliko in malo.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6, reg. zadr. z om. zav.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija.

Litografija.